

Vastaus Tuire Kaimion, Eve Rämön ja Reija Frimanin sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan tulee tarjota palveluita lemmikkien kanssa sotaa pakeneville ukrainalaisille

VD/3880/00.02.00.03/2022

TeA/JP/EJ

Tuire Kaimio, Eve Rämö ja Reija Friman ja 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan tulee tarjota palveluita lemmikkien kanssa sotaa pakeneville ukrainalaisille

Sota Ukrainassa haastaa niin Suomea kuin Vantaata aivan uudella tavalla. Suomeen tulee suuri määrä sotaa pakenevia ihmisiä – etupäässä naisia ja lapsia. Sotaa pakenevat perheet ovat ottaneet mukaansa myös rakkaat lemmikkinsä. Turvapaikkajärjestelmämme ei ole varautunut tällaiseen tilanteeseen vaan olemme aivan uusia toimintatapoja vaativassa tilanteessa. Vantaan tulee olla aloitteellinen näiden löytämisessä.

Vantaa tulee keskeisen sijaintinsa vuoksi vastaanottamaan suuren määrän sotaa pakenevia ihmisiä. Vantaalla majoittuu jo pelkästään tuttavien kotimajoituksessa runsaasti perheitä – osa lemmikkiensä kanssa.

Ukrainalaisiin eläimiin liittyy merkittävä eläintautien ja loisten leviämisen riski.

Osa taudeista voi tarttua myös ihmisiin, ja osaa taudeista ei maassamme tavata entuudestaan yleisesti. Siksi maahan tulevat ukrainalaislemmikit, jotka eivät täytä normaaleja maahantulovaatimuksia, tulee pitää 30 vuorokauden ajan karanteenissa: ne eivät saa silloin kohdata muita eläimiä eivätkä niitä käsittele muut kuin omistajansa.

Integroitumisen ja arjen jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että perheiden lapset pääsevät päiväkotiin ja kouluun sekä aikuiset töihin. Siksi perheen majoituspaikkaa tulee miettiä jo lemmikin karanteeniaikana, mikäli karanteenia ei ole mahdollista suorittaa perheen nykyisessä majapaikassa. Lasten koulun ja aikuisten työn on oltava mahdollista jatkua karanteeniajan jälkeen. Lemmikkejä ja sen mukanaan tuomia haasteita on Vantaalla siis jo, eikä tilanne ratkea asian ohittamisella.

Vastaanottokeskuksiin eläimiä ei ole tähän asti pääsääntöisesti voinut viedä, eikä maassamme ole entuudestaan karanteenitiloja ulkomailta tulevia eläimiä varten. Suurin osa tähän asti maahan tulleista ukrainalaislemmikeistä on omistajiensa kanssa yksityismajoituksessa, joissa kuitenkin karanteenin riittävä toteuttaminen ei ole aina onnistunut eikä tieto karanteenin välttämättömyydestä ole saavuttanut kaikkia omistajia. Tämänhetkinen arvio Vantaalle tulleista lemmikkien määrästä on muutamia kymmeniä.

Maahanmuuttovirasto on juuri tehnyt merkittävän päätöksen avata 5.4. Riihimäelle vastaanottokeskus, jonne on tarkoitus majoittaa keskitetysti ukrainalaiset lemmikkeineen vähintään kuukauden mittaisen karanteenin ajaksi. Siellä pystytään myös tarjoamaan kootusti tietoa & välttämättömiä eläinlääkäripalveluita kuten rabies-rokotukset, vasta-ainetestit ja ekinokokki-loishäätö.

On selvää, että hajallaan olevista erillsrakennuksista koostuvan transit-vastaanottokeskuksen kapasiteetti ei tule riittämään. Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että erityisesti pääkaupunkiseudun kunnat

ryhtyvät viivytyksettä järjestämään lemmikit sallivia majoituspaikkoja, joihin pakolaiset lemmikkeineen voivat siirtyä karanteenajan päätyttyä.

Vantaan pitää olla aloitteellinen aktiivisen keskusteluyhteyden luomisessa Migrin, Riihimäen ja lähikuntien kanssa siitä, miten saadaan läpivirtaus toimimaan Riihimäen vastaanottokeskuksesta varsinaisiin karanteenajan jälkeisiin majoituspaikkoihin.

Ruokavirasto vastaa tällä hetkellä kaikista vasta-ainetestien kuluista ja koirien ekinokokki-loishäädön kuluista. Se vastaa myös välittömästi eläimen maahantulon edellytyksiin liittyvistä kustannuksista silloin, kun ukrainasta tulijoiden oma maksukyky ei niihin eli sirutukseen ja rabiesrokotukseen riitä. Jonkin verran on alueellista hajontaa siinä, miten ruokaviraston ohjetta ja avin täsmennystä sen tulkinnasta käytännössä tulkitaan.

Kaupungin on myös välttämätöntä tarjota tänne majoittuneiden ukrainalaisten lemmikeille päivystysapua silloin, kun kyseessä on äkillinen, vakava sairastuminen. Lemmikin sairastumisen syy on selvitettävä myös siksi, että voidaan poissulkea mahdollisuus ihmisiin tarttuvasta sairaudesta.

Tarvitaan myös oikean tiedon jakamista. Disinformaation ja hybridivaikuttamisen aikana Suomeen tuleville on oltava todennettua ja ajantasaista tietoa. On tärkeää, että tietoa jaetaan satunnaisten some-ryhmien sijaan virallisten tahojen kautta. Tiedottamisen tulee olla selkeää ja monikielistä.

Esitämme, että Vantaa selvittää pikaisesti mahdollisuutta tarjota lemmikkien kanssa maahan tuleville:

Riittävät eläinlääkäripalvelut, joita ovat

- maksuton rabiesrokote
- maksuton sirutus
- maksuton lemmikkieläinpassi
- maksuton loishäätö (ekinokokin lisäksi myös muut haitalliset loiset kuten giardia!).
- päivystysapua akuutisti vakavasti sairastuneille eläimille

Mahdollisuus majoittua eläimen kanssa

- Vantaan pitää olla aloitteellinen osapuoli asian edistämisessä, ratkaisut tehdään yhteistyössä muiden kuntien kanssa.
- Karanteenipalveluiden (min. 30 päivää) järjestämisen eläimille omistajineen tulisi tapahtua vastaanottokeskuksessa. Riittävät resurssit on taattava yhteistyössä muiden kuntien kanssa.
- Vantaan tulee kartoittaa sopivia tiloja, jotta pakolaisilla olisi mahdollisuus majoittua eläimen kanssa pääkaupunkiseudulla karanteenijakson jälkeen – niin, että asuminen mahdollistaa työskentelyn ja lasten koulunkäynnin.
- Kotimajoitusvaihtoehtojen hyödyntäminen, ja yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.

Tiedon jakaminen

- Jaettava infopaketti yhteystietoineen useilla kielillä (suomi, englanti, ukraina, venäjä). Tietoa tulee suunnata myös heille, jotka ovat vasta tulleet maahan tai ovat vielä matkan varrella tulossa Vantaalle. Tällä hetkellä kaupungin sivuilla oleva materiaali on selvästi suunnattu täällä jo oleville.
- Informaatiota tulee olla sekä sähköisenä, että jaettavina esitteinä.
- Maahanmuuttovirasto pyrkii ilmeisesti tavoittamaan myös tänne jo eläinten kanssa muuttaneet ukrainalaiset ja koordinoimaan eläinasioita kootusti Riihimäen vastaanottokeskusmallin kautta. Vantaa voi tukea täällä jo olevien lemmikinomistajien tavoittamista / informoimista omien informaatiokanaviensa kautta.

Kaupunginvaltuusto 28.3.2022 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristökeskus toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ukrainasta tulevat, Vantaalla asuvat voivat halutessaan käyttää kunnan tarjoamia eläinlääkäripalveluita, joita on myös kiireellinen sairauden hoito ympärivuorokauden. Samoin yksityiset palveluntarjoajat ovat vapaasti käytettävissä asuinkunnasta riippumatta. Ruokavirasto kustantaa maahantuloon liittyvien puutteiden korjaamisen (raivotautirokotus ja –vasta-ainemääritys, koirille ekinokokkilääkitys ja tarvittaessa tunnistusmerkintä eli mikrosirutus). Giardia vaatisi lisäksi toisen lääkityksen. Ekinokokkilääkitys häätää heisi- ja pyörömadot. Oireettoman aikuisen koiran tai kissan hoitoa giardia-alkueläimen varalta, ei voida pitää perusteltuna. Giardiaa esiintyy kotimaisessa eläinpopulaatiossa säännöllisen epäsäännöllisesti, eniten pennuilla. Näin ollen se ei ole uusi tulokas tautilistaamme.

Maksuton lemmikkieläinpassi ei liity maahantulovaatimukseen, vaan EU:n sisällä liikkumiseen lemmikin kanssa. Ruokaviraston 31.3.2022 päivätyn ohjeen mukaan: ”Eläimelle ei saa myöntää EU lemmikkieläinpassia koska maahantulovaatimukset eivät täyty eikä omistajilla ole pysyvää osoitetta Suomessa. Eläimelle voi antaa rokotuskortin, johon tehdyt toimenpiteet merkitään.”

Lemmikkien kanssa saapuvat tilapäistä suojelua tarvitsevat ohjataan Migrin toimesta Riihimäelle perustettuun vastaanottokeskukseen, jossa huolehditaan lemmikkien turvallisesta karanteenista ja tarvittavista rokotuksista. Vastaanottokeskuksessa on tilaa 240 henkilölle.

Maahanmuuttovirasto (Migri) on valmistellut rahoitusmallia, jolla kunnille voitaisiin korvata tilapäistä suojelua saavien majoituspalvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Vantaan kaupunki seuraa tiivistä mallin täsmentymistä ja on keskusteluyhteydessä muiden Uudenmaan kuntien sekä Migrin kanssa malliin liittyvissä asioissa.

Ukrainasta lemmikkien kanssa tulevien pitäisi saada Tullilta rajan ylityksen yhteydessä Ruokaviraston ohjeet, matolääkitys ja tarvittaessa Tullin päätös karanteenista. Vantaan ympäristökeskus on laatinut tiedotteen suomeksi ja se käännettiin ukrainaksi ja venäjäksi. Kaupungin viestintä välittää tiedotetta eteenpäin. Ympäristökeskuksesta on myös oltu yhteydessä Ukrainan Suomen suurlähetystöön, vastausta sieltä ei ole vielä saatu.

Vastaus on laadittu huhtikuun 2022 tilanteen mukaan.

Kaupunginhallitus 9.5.2022 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tuire Kaimiolle, Eve Rämölle ja Reija Frimanille ja 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Tuire Kaimion, Eve Rämön ja Reija Frimanin sekä 16 muun valtuutetun aloite Vantaan tulee tarjota palveluita lemmikkien kanssa sotaa pakeneville ukrainalaisille

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungineläinlääkäri Jaakko Peltomaa, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi